TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Quê nhà tình thân

ISSN: 2734-9195 09:50 28/05/2026

Ở đó có khói bếp, có giếng làng, có vết chân trâu in trên lối nhỏ, và có nhiều hơn một đứa trẻ nhà quê vẫn đang ngoái nhìn về phía ánh sáng của những mùa xưa lưu dấu đến mai sau...

Có những ngày lòng tưởng chừng như chiếc lá khô, chạm vào đâu cũng vọng tiếng xạc xào. Những lúc ấy, chỉ cần ai đó vô tình nhắc đến hai chữ "quê nhà", là trong tôi bỗng khơi dậy một mạch nước ngầm tuôn chảy, trong veo như vốc nước nơi giếng làng.

Hình mang tính minh họa. Nguồn: Intenet

Tôi sinh ra ở xóm nhỏ chênh vênh bên dòng kênh nước lặng lờ chảy, quanh năm soi bóng luỹ tre. Chứng kiến bao cuộc tiễn đưa ngậm ngủi, trở về trong nước mắt. Con đường đất chạy qua xóm làng mùa nắng phủ bụi vàng mịn như phấn, mùa mưa trũng lại thành từng vũng nước tù đọng soi rõ cả trời chiều đứng bóng gợn mây. Buổi sáng ở quê tôi luôn bắt đầu từ tiếng gà rộn ràng gáy, len lỏi giữa làn sương mỏng, trong mùi rơm khô lẫn trong hương khói bếp mịt mù.

Tuổi thơ tôi là chuỗi hành trình rượt đuổi những buổi trưa đầu trần giang nắng, bàn chân lội ruộng lấm lem bùn lầy, những buổi chiều ngồi vót đũa tre bên hiên giỏng tai nghe bà kể chuyện, đêm đêm nằm nghe tiếng mưa rơi lộp độp trên

mái ngói đã bạc thếch theo rêu phong năm tháng. Bao ký ức thời ấu thơ thoáng chốc như mây bay xa mãi, cho đến tận khi trưởng thành nhìn lại, mới thấy những kỉ niệm năm xưa ngọt ngào như một giấc mơ trong câu chuyện cổ tích.

Hình minh họa mảnh sân quê. Nguồn: Intenet

Không ai có thể nhỏ bé mãi để làm những đứa trẻ ôm hoài những mơ mộng xa vời. Vậy nên tôi xa quê, mang theo hành lý không chỉ là vài bộ quần áo, mà là cả một vùng đất vùng trời nằm gọn trong tâm khảm dù chẳng ai thấy.

Tôi vẫn thường mang quê ra hong nắng mỗi khi trong lòng thấm đẫm những chênh vênh dập vùi. Đó là lúc tôi mỉm cười vì đâu đó giữa tiếng rao hàng vọng vang nơi phố thị, thoáng nghe đâu đó âm điệu chênh chao ngỡ như đã thuộc nằm lòng.

Rồi lại có những ngày thành phố chìm trong những khuông màu nhợt nhạt , tôi nằm trong phòng trọ xập xệ nhớ về giàn mướp sau nhà, nhớ tiếng gió rì rào qua rặng chuối, nhớ dáng mẹ chang thóc trên sân từng hạt vàng ruộm như nắng. Nhớ cả tiếng con chim cuốc lạc bầy kêu khắc khoải trong đêm hè, những nỗi nhớ ấy dẫu không rõ hình hài, nhưng đủ làm nước mắt rưng rưng mỗi lần nghĩ tới.

Tôi từng ngần ngại khi ai đó cười bảo mình “nhà quê”. Nhưng giờ đây, tôi thầm biết ơn hai chữ quê nhà chân chất, tử tế, nguyên vẹn như những nhành cỏ ven sông. Bởi “quê nhà” đâu chỉ là xuất thân mà còn là căn rễ. Là tiếng ru từ đất, là bài học đầu tiên dạy ta biết cúi mình trước cây lúa, biết nâng niu một buổi chiều nghêu ngao thổi sáo trên lưng con trâu già nhởn nha gặm cỏ, biết gọi tên một

ngọn gió xào xạc những đêm trăng rằm bằng tất cả sự dịu dàng thanh khiết sáng trong.

Những người mang trong mình cái "cốt cách" có thể không biết nhiều điều lớn lao, nhưng biết cách trân trọng gìn giữ những giá trị truyền thống. Học được cách yêu thương từ đôi tay chai sạn của mẹ, của bà, như được bồi đắp sự nhẫn nại từ nghèo khó lam lũ, và học cách sống tử tế từ chính những bữa cơm đạm bạc, từ củ khoai củ sắn bẻ đôi trong cơn lũ dữ, sau ngày bão tan...

Có nhiều đêm chơi vơi giữa phố thị rực rỡ ánh đèn, tôi vẫn mang trong mình một miền quê nguyên vẹn. Không ai nhìn thấy nhưng quê nhà ở đó, len trong từng nhịp thở, từng cái ngoái đầu nhìn về phía hoàng hôn. Mỗi khi lòng chùng xuống, tôi lại để hai chữ "nhà quê" cất tiếng gọi khẽ như một lời ru trở về, lặng lẽ mà tha thiết.

Có lẽ suốt đời tôi sẽ không thể sống lại một lần nào nữa tuổi thơ nơi miền quê lam lũ. Nhưng ký ức nếu đủ đầy và đẹp đẽ, sẽ tự hóa thành hai chữ quê hương âm thầm rồi nằm lại trong tim của những ai đã từng xuất thân hay từng lớn lên từ nghèo khó. Ở đó có khói bếp, có giếng làng, có vết chân trâu in trên lối nhỏ, và có nhiều hơn một đứa trẻ nhà quê vẫn đang ngoái nhìn về phía ánh sáng của những mùa xưa lưu dấu đến mai sau...

Tác giả: **Nhật Phạm -** *Thôn Hương Long, Phường Hà Huy Tập, Hà Tĩnh.*